

**BESLUIT van GS van Utrecht**

DATUM	18 november 2021	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2020-1555	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	8239B1E8	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	9 december 2020	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Kaart plangebied 3: Locaties aangetroffen verblijfplaatsen 4: Voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Gedeeltelijke toekenning en gedeeltelijke weigering aanvraag Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Hogeweg 70 in Amersfoort

Op 9 december 2020 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Econu namens Schipper Bosch Projecten B.V., voor de locatie Hogeweg 70 in Amersfoort (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2020-1555.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹:

- ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 10 december 2025. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.
- geen ontheffing te verlenen van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk vernielen van nesten van de huismus.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op werkzaamheden aan de leegstaande gebouwen behorende bij het voormalig Militair Hospitaal in het plangebied. Een groot deel van de bestaande historische gebouwen wordt zowel in- als uitpandig gerenoveerd. Twee kleinere gebouwen worden gesloopt en vervangen door nieuwbouw. De werkzaamheden zijn onderdeel van een herontwikkelingsproject, waarbij ongeveer 80 woningen worden gerealiseerd. In bijlage 2 is een kaart van het plangebied opgenomen en is een luchtfoto opgenomen waarop de te renoveren en te slopen gebouwen zijn aangegeven. U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, eerste lid, van de wet voor wat betreft de huismus (*Passer domesticus*) en van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) voor de periode van 10 december 2020 tot en met 10 december 2025.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens het bepaalde in hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Op 17 september, 8 en 21 oktober 2021 hebben wij u schriftelijk in de gelegenheid gesteld de aanvraag aan te vullen. Op 21 oktober 2021 is er ook telefonisch contact geweest tussen Econu en de provincie, waarin wij onder andere hebben aangegeven dat de belangenonderbouwing op dat moment onvoldoende was. Op 3 en 14 oktober en 8 november 2021 heeft u de aanvraag aangevuld.

Op 16 november 2021 hebben wij u (Econu namens Schipper Bosch Projecten B.V.) telefonisch laten weten dat wij van plan waren de aanvraag gedeeltelijk af te wijzen, namelijk voor het onderdeel huismus. In dit telefoongesprek heeft u hierop een mondelinge zienswijze gegeven en aangegeven geen schriftelijke zienswijze te willen indienen. Daarom hebben wij een besluit genomen op de aanvraag.

IV. Toetsingskader

De huismus is beschermd op grond van artikel 3.1 van de wet. De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn beschermd op grond van artikel 3.5 van de wet.

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

a) Afweging van andere bevredigende oplossingen

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep waarbij er minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden.

U heeft onderbouwd dat er geen redelijke alternatieve locatie voor de werkzaamheden bestaat. De renovatiewerkzaamheden zijn namelijk locatiegebonden. Ook is de locatie van het plangebied zeer geschikt voor de ontwikkeling van woningen, omdat het, nu nog geïsoleerde, terrein wordt verbonden met de stad. U heeft dit onderbouwd in het document "*Kaders voor inhoud en proces herontwikkeling locatie Militair Hospitaal*" van 22 juni 2021.

Ook zijn er geen alternatieve werkwijzen en inrichting van het plangebied mogelijk, waarbij minder negatieve effecten op beschermde soorten optreden. Bij de renovatie worden de meeste verblijfplaatsen van vleermuizen slechts tijdelijk verstoord. De meeste, namelijk zeven van negen, verblijfplaatsen van vleermuizen komen na de werkzaamheden weer beschikbaar voor de soorten. Grotere negatieve effecten zouden optreden bij een totaalsloop, omdat in dat geval alle verblijfplaatsen verloren zouden gaan. Ook het achterwege laten van renovatie is geen redelijk alternatief, omdat gebouwen dan verder aftakelen, mogelijk instorten en daarmee ongeschikt raken voor zowel de beoogde woonfunctie als voor de huismus en vleermuizen. Een voorzichtige renovatie, waarbij de verblijfplaatsen behouden en onverstoord blijven, heeft tot gevolg dat er geen sprake meer kan zijn van renovatie. Dit is dus geen redelijke alternatieve werkwijze. Het huismusnest bevindt zich in een opening in de muur. Aangezien de werkzaamheden onder andere gericht zijn op het herstellen van de muren en het dichten van openingen, kan het vernielen van het huismusnest niet worden voorkomen. Bovendien worden negatieve effecten op de huismus, gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen door de verblijfplaatsen buiten de meest kwetsbare periodes van de soorten ongeschikt te maken.

Conclusie ten aanzien van de alternatievenafweging

Gezien het bovenstaande zijn er geen alternatieven waarbij er minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de huismus heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 1, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid" en op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 4, van de wet: "Ter bescherming van flora of fauna". Voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd.

Volksgesondheid

In het activiteitenplan van 8 november 2021 geeft u, ter onderbouwing van dit belang ten aanzien van de huismus, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis, het volgende aan:

"In de verschillende gebouwen werd asbest aangetroffen, deze kankerverwekkende stof dient op een gepaste wijze verwijderd en afgevoerd te worden en vormt een risico voor de gezondheid van omwonenden en bezoekers van de gebouwen. Bovendien zijn de gebouwen in een staat van verval die risico's oplevert voor jongeren die de gebouwen gebruiken als hangplek. Het is in dit licht dat een ingrijpende renovatie van belang is in het kader van de volksgezondheid. Het rapport over de asbestonderzoeken wordt ter beschikking gesteld."

Op 14 oktober 2021 heeft u hierbij ook een asbestinventarisatierapport van 25 januari 2018 aangeleverd. Uit deze rapportage en het activiteitenplan blijkt echter dat de asbest inpandig aanwezig was en dat de asbestverwijdering al is uitgevoerd. De uitpandige werkzaamheden, waarvoor ontheffing is aangevraagd, zijn dan ook niet nodig om de asbest te verwijderen. Daarom zijn de werkzaamheden niet nodig in het belang van de "volksgezondheid".

Ter bescherming van flora of fauna

In het activiteitenplan van 8 november 2021 geeft u, ter onderbouwing van dit belang ten aanzien van de huismus het volgende aan:

"Zoals eerder werd gesteld is er tijdens de onderzoeken naar huismussen welgeteld 1 huismusnest aangetroffen. Dit nest werd aangetroffen in een gat in de muur waar 1 of 2 bakstenen verdwenen waren. In dit kleine gat werd een nestje aangetroffen dat naar mening van de betrokken ecologen niet duurzaam is en waarschijnlijk niet zal resulteren in geslaagde broedsels. In de omgeving van het plangebied zijn wel aanzienlijke aantallen huismussen aangetroffen en het plangebied is geschikt als foerageergebied. Blijkbaar ontbreken er geschikte nestgelegenheden. Bij de uitvoering van de geplande werkzaamheden worden op twee plekken nieuwbouw gerealiseerd, in deze gebouwen zullen nestgelegenheden voor huismussen ingemetseld worden. Aangezien de plannen nog niet duidelijk zijn is het lastig om nu concrete aantallen en locaties te noemen. Echter, de intentie is er om het plangebied ook musvriendelijk in te richten met voldoende nestgelegenheden. Het is dus in het belang van de huismus dat de herinrichting van het Voormalige Militair Hospitaal door gaat, de exacte invulling zal voldoen aan de richtlijnen zoals die door BIJ12 en in de kennisdocumenten benoemd worden, in een later stadium worden de te treffen maatregelen kort gesloten met het bevoegde gezag."

U stelt voor de aan te tasten nestplaats van de huismus te compenseren met ingemetselde nestgelegenheden in de nieuwbouw. Echter, deze maatregel voorziet slechts in de compensatie die wordt voorgeschreven in het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017) en is gericht op het behouden van het broedsucces van het lokale huismuspaar. Hierbij geldt dat aan te tasten nestplaatsen moeten worden gecompenseerd met meerdere alternatieve nestplaatsen, om de kans op ingebruikname te vergroten. De door u voorgestelde maatregel betreft dus de voorgeschreven compensatie en is geen extra stimulans ter bescherming van de soort. Verder heeft u ook niet aangetoond dat het bestaande nest niet duurzaam is en niet zal resulteren in geslaagde broedsels. Wel heeft u vastgesteld dat het nest in gebruik is door de huismus. Zekerheidshalve moet daarom worden aangenomen dat de nestplaats een functionele broedlocatie betreft. Bovendien is het plangebied op dit moment geschikt als foerageergebied voor de soort en tasten de werkzaamheden dit leefgebied niet aan. Dit betekent dat niet is aangetoond dat de werkzaamheden bijdragen aan een verbetering van het leefgebied van de huismus. Daarom is niet aangetoond dat de werkzaamheden in het belang zijn "ter bescherming van flora of fauna".

Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten

In het activiteitenplan van 8 november 2021 geeft u, ter onderbouwing van dit belang ten aanzien van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, het volgende aan:

"Het plangebied ligt aan de rand van het centrum van Amersfoort, net als elke andere stad heeft Amersfoort een enorme uitdaging om voor voldoende kwalitatief goede woningen te zorgen. De vervallen gebouwen worden omgevormd tot (naar schatting) 80 nieuwe woningen, een positieve bijdrage aan de stad. Nieuwe woningen betekent ook nieuwe inwoners die voor een financiële input in de stad zorgen. Wellicht nog relevanter is de positieve uitstraling die de geplande ontwikkelingen op de stad gaan hebben, de huidige vervallen toestand waar hangjongeren hun vertier zochten en andere bewoners met een boogje om het terrein liepen zal omgevormd worden tot een mooie uitnodigende locatie die zorgt voor een veilig gevoel in de wijk. Dit wordt mede ondersteund door de bijgevoegde stukken van de gemeente Amersfoort. De geplande renovatie en nieuwbouw zijn dan ook van groot maatschappelijk, economisch en sociaal belang."

Op 14 oktober 2021 heeft u de bestaande woningbehoefte onderbouwd door te verwijzen naar relevante passages in de "Woonvisie Amersfoort 2011-2020" van december 2011 en de "Structuurvisie Amersfoort 2030" van 13 juni 2013. Hieruit blijkt dat vernieuwing en inbreiding binnen het stedelijk gebied nodig is om de woningbehoefte te kunnen invullen. De geplande realisatie van 80 woningen in de momenteel leegstaande panden draagt bij aan de invulling van de lokale en regionale woningbehoefte. Daarom zijn de werkzaamheden nodig vanwege "dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

Conclusie ten aanzien van het wettelijk belang

Huismus

U heeft niet aangetoond dat de werkzaamheden nodig zijn in een belang op grond waarvan de ontheffing is aangevraagd, namelijk "volksgezondheid" en "ter bescherming van flora of fauna". Er wordt niet voldaan aan de voorwaarde genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, van de wet.

Op 16 november 2021 hebben wij u laten weten dat de ontheffing voor de huismus niet kan worden verleend, omdat het wettelijk belang ten aanzien van de huismus onvoldoende is aangetoond. Hierop heeft u mondeling uw zienswijze gegeven. U heeft aangegeven ons voorgenomen besluit te begrijpen, maar het belang "ter bescherming van flora of fauna" niet verder te kunnen onderbouwen. De nieuwbouwplannen binnen het project zijn namelijk nog niet concreet. Daarom heeft u de belangenonderbouwing niet verder aangevuld.

U heeft dus in zowel uw aanvraag als uw zienswijze niet aangetoond dat er sprake is van een wettelijk belang van de ingreep ten aanzien van de huismus. In dit geval weegt het beschermingsbelang van de huismus daarom zwaarder dan het belang van de ruimtelijke ingreep.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Er is sprake van een wettelijk belang van de ingreep ten aanzien van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, namelijk "dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

c) Ecologische beoordeling

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soorten

Huismus

Er is één nest van de huismus vastgesteld binnen het plangebied. Het nest bevindt zich in een opening in een muur. Een kaart met de locatie van de aangetroffen nestplaats is opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Gewone dwergvleermuis

Er zijn vier paarverblijfplaatsen en vier zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld binnen het plangebied. Eén zomerverblijfplaats bevindt zich in een boom. Deze boom wordt niet aangetast door de werkzaamheden. De overige zeven verblijfplaatsen bevinden zich onder de daken en in openingen in de muren van gebouwen. Omdat (vorstvrije) verblijfplaatsen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt kunnen worden, kunnen individuele winterverblijven niet worden uitgesloten. Een kaart met de locaties van de aangetroffen zomer- en paarverblijfplaatsen en een nadere beschrijving van de locaties zijn opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Ruige dwergvleermuis

Er zijn twee paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis aangetroffen binnen het plangebied. Op beide locaties zijn dieren invliegend onder een nokpan waargenomen. Omdat (vorstvrije) verblijfplaatsen ook als (tijdelijke) winterverblijfplaats door één of enkele dieren gebruikt kunnen worden, kunnen individuele winterverblijven niet worden uitgesloten. Een kaart met de locaties van de aangetroffen paarverblijfplaatsen en een nadere beschrijving van de locaties zijn opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Staat van instandhouding

Huismus

De landelijke staat van instandhouding wordt beoordeeld als matig ongunstig. Huismussen worden nagenoeg overal in Nederland aangetroffen waar geschikt broedgebied aanwezig is. De hoogste dichtheden komen voor in min of meer kleinschalig cultuurlandschap met verspreide bebouwing, vooral op de hoge gronden. Ooit was de huismus de meest algemene broedvogel van Nederland. De soort is de laatste decennia om onbekende reden in aantal achteruitgegaan vrij hard. Ondanks het feit dat de oppervlakte aan stedelijk gebied en het aantal huizen groter is geworden in Nederland, is de huismus in aantal afgenomen. Het aantal geschikte nestplaatsen in nieuwbouwwijken is in vergelijking met oude bebouwingsvormen veel lager. Sinds de eeuwwisseling lijkt de broedpopulatie zich te herstellen. Het is nog onduidelijk of dit een structureel herstel is of dat het een tijdelijke opleving betreft (BIJ12, 2017). De afgelopen drie jaar zijn er verspreid over Amersfoort een groot aantal waarnemingen van huismussen en nesten van huismussen gedaan (NDFF). In de omgeving van het plangebied heeft u aanzienlijke aantallen huismussen aangetroffen. De exacte lokale staat van instandhouding is niet bekend, maar er lijkt sprake te zijn van een gezonde populatie.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest wijdverspreide en de meest algemene vleermuissoort in Nederland. De aantallen worden geschat op 300.000 tot 600.000 dieren. Het project Meetnet Vleermuis Transect Tellingen (NEM VTT) probeert informatie te geven over de populatieontwikkeling van onder andere de gewone dwergvleermuis. Het meetnet draait pas sinds 2013 en laat nog geen betrouwbare trend zien, maar geeft in de laatste vier jaar wel een indicatie van een lichte toename (CBS, 2020). De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis wordt beoordeeld als gunstig. De afgelopen drie jaar zijn diverse verblijfplaatsen en foeragerende dieren in de NDFF ingevoerd voor de omgeving van het plangebied (NDFF). De exacte lokale staat van instandhouding is niet bekend, maar u geeft aan dat de soort algemeen aanwezig is in de omgeving van het plangebied.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is een vrij algemene soort in Nederland die vrijwel in elk deel van Nederland voorkomt binnen de bebouwde kom. De soort wordt met name in het noordwesten van Nederland waargenomen. De aantallen in de trektijd, in het najaar, worden geschat op 50.000 tot 100.000 dieren. Er zijn geen gegevens bekend over de trend in de aantallen (BIJ12, 2017). De landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis wordt beoordeeld als matig ongunstig. De afgelopen drie jaar zijn diverse verblijfplaatsen en foeragerende dieren in de NDFF ingevoerd voor de omgeving van het plangebied. De exacte lokale staat van instandhouding is niet bekend.

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soorten

Door de werkzaamheden wordt één nestplaats van de huismus vernield. Ook worden één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis vernield. Vier paarverblijfplaatsen en drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis zijn alleen tijdelijk niet beschikbaar, wat wettelijk gezien gelijkstaat aan het beschadigen van de verblijfplaatsen, al zijn deze verblijfplaatsen na de werkzaamheden weer beschikbaar voor vleermuizen. Verder worden de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soorten. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Huismus

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen ten aanzien van de huismus voorgesteld. Voorafgaand aan de werkzaamheden zijn zes tijdelijke huismuskasten geplaatst op hiervoor geschikte locaties. De werkzaamheden zouden worden uitgevoerd vóór het broedseizoen en dus buiten de meest kwetsbare periode van de soort. Tijdens de werkzaamheden zouden permanente nestplaatsen ingemetseld worden volgens de richtlijnen zoals genoemd in het Kennisdocument Huismus (Bij12, 2017), zodat na de werkzaamheden voldoende alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar zullen zijn.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen ten aanzien van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis voorgesteld. De maatregelen die door ons zijn goedgekeurd, zijn opgenomen in bijlage 4 van dit besluit. In bijlage 1 hebben wij extra maatregelen voorgeschreven om de negatieve effecten van de werkzaamheden verder te verzachten. Voorafgaand aan de werkzaamheden zijn 40 tijdelijke vleermuiskasten geplaatst op hiervoor geschikte locaties. De vastgestelde verblijfplaatsen worden voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periode ongeschikt gemaakt. In bijlage 1 hebben wij voorschriften opgenomen over de periode waarin en de manier waarop dit moet gebeuren. Tijdens de werkzaamheden worden permanente alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd ter compensatie van de twee verblijfplaatsen die niet meer beschikbaar komen voor de soorten. In bijlage 1 hebben wij voorgeschreven waaraan deze permanente compensatie moet voldoen en wanneer de tijdelijke kasten mogen worden verwijderd.

Conclusie ten aanzien van gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied voorafgaand aan, tijdens en na afloop van de werkzaamheden zou de ingreep niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Voor wat betreft de huismus geldt immers dat er slechts één nest zou worden vernield, waarvoor voldoende gecompenseerd zou worden, en dat het leefgebied behouden blijft. Voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis geldt dat, hoewel de staat van instandhouding niet exact bekend is, wordt gecompenseerd met voldoende alternatieve verblijfplaatsen. Aangezien beide soorten een netwerk van verblijfplaatsen gebruiken en hierbij aangeboden alternatieve verblijfplaatsen relatief makkelijk accepteren, worden geen negatieve gevolgen voor de staat van instandhouding verwacht.

VI. Conclusie

Aangezien niet aan alle voorwaarden voor een ontheffing ten aanzien van de huismus wordt voldaan (zie b) *Belangenafweging*), wijzen wij uw aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de wet, af.

Aangezien wel aan de voorwaarden voor een ontheffing ten aanzien van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

IX. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

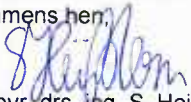
Wij wijzen u erop dat deze ontheffing niet ziet op de huismus en de gierwaluw. Het overtreden van verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten is daarom niet toegestaan. Wij adviseren u hiermee rekening te houden bij de uitvoering van de werkzaamheden ten aanzien van de soorten waarvoor deze ontheffing is verleend. De Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht kan toezien op de uitvoering.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Econu;
- RUD Utrecht;
- Gemeente Amersfoort.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,


Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de volgende in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen: de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, verstoren en vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog zijn/worden begeleid;
 - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige² op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.

² Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

10. De maatregelen, voor zover genoemd in hoofdstuk 6 van het activiteitenplan van 8 november 2021 en in bijlage 4, moeten worden opgevolgd.
11. De bestaande bebouwing wordt voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt voor vleermuizen.
 - a. Het ongeschikt maken dient te gebeuren in de periode tussen 15 april en 15 mei of tussen 1 september en 15 oktober.
 - b. Na het ongeschikt maken van bebouwing, dat dient te gebeuren onder ecologische begeleiding, moet worden gewacht totdat de vleermuizen zelf de bebouwing hebben verlaten. Het handmatig verplaatsen van vleermuizen is niet toegestaan.
12. Alle tijdelijke vleermuiskasten dienen vrij te zijn van verstoring door bijvoorbeeld licht, geluid of trillingen, totdat de verblijfplaatsen waarvoor deze compenseren weer beschikbaar zijn en/of de hiervoor compenserende permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd.
13. De permanente compensatie voor de twee te vernietigen verblijfplaatsen (één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis) dient in pandig in de nieuwbouw binnen het plangebied te worden gerealiseerd. De alternatieve verblijfplaatsen moeten voldoen aan de volgende kenmerken:
 - a. Indien inbouwkasten in de muren worden geplaatst:
 - minimaal acht geschikte kasten, conform door de betreffende Kennisdocumenten voor de soorten beschreven kenmerken voor wat betreft afmetingen en materiaal;
 - invliegopeningen op minimaal 3 meter hoogte;
 - vrije aanvliegeroute;
 - vrij van verstoring door kunstlicht en buiten bereik van predatoren;
 - verspreiding van de kasten op verschillende windrichtingen.
 - b. Indien de spouw geschikt wordt gemaakt voor de soorten:
 - minimaal acht verblijfplaatsen met stootvoegen van minimaal 1,5 centimeter breed;
 - vrije ruimte tussen de buitenmuur en de binnenmuur/isolatiemateriaal minimaal 2 centimeter;
 - bij gebruik van isolatieplaten in de spouw: platen opruwen of hierover gaas (maaswijdte van 3 tot 10 millimeter) bevestigen. ;
 - bij gebruik van glaswol o.i.d. in de spouw: ruwe platen hiertegen bevestigen;
 - afmetingen van verblijfplaatsen minimaal 50 bij 80 centimeter, bij voorkeur geplaatst op hoeken;
 - invliegopeningen op minimaal 3 meter hoogte;
 - vrije aanvliegeroute;
 - vrij van verstoring door kunstlicht en buiten bereik van predatoren;
 - verspreiding van de verblijfplaatsen op verschillende windrichtingen.

Na afloop van de werkzaamheden

14. De tijdelijke vleermuiskasten mogen pas verwijderd worden wanneer verblijfplaatsen waarvoor deze compenseren weer beschikbaar zijn en/of de hiervoor compenserende permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd, en wanneer de tijdelijke vleermuiskasten niet in gebruik genomen zijn door de soorten. Hierbij dienen de gewenningsperiodes, zoals genoemd in de betreffende Kennisdocumenten voor de soorten, te worden gehanteerd.
15. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

Bijlage 2: Kaart plangebied



Figuur 1; Topografische kaart met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Google Maps. Bewerking: Econu.



Figuur 1a; Geplande werkzaamheden, de te slopen gebouwen met geel en de te renoveren gebouwen met rood aangegeven. Bron: Google Maps. Bewerking: Econu.

(bron: "Soortgericht onderzoek Vleermuis, huismus en gierzwaluw Voormalig Militair Hospitaal Amersfoort" van 8 november 2021)

Bijlage 3: Locaties aangetroffen verblijfplaatsen

Huismus

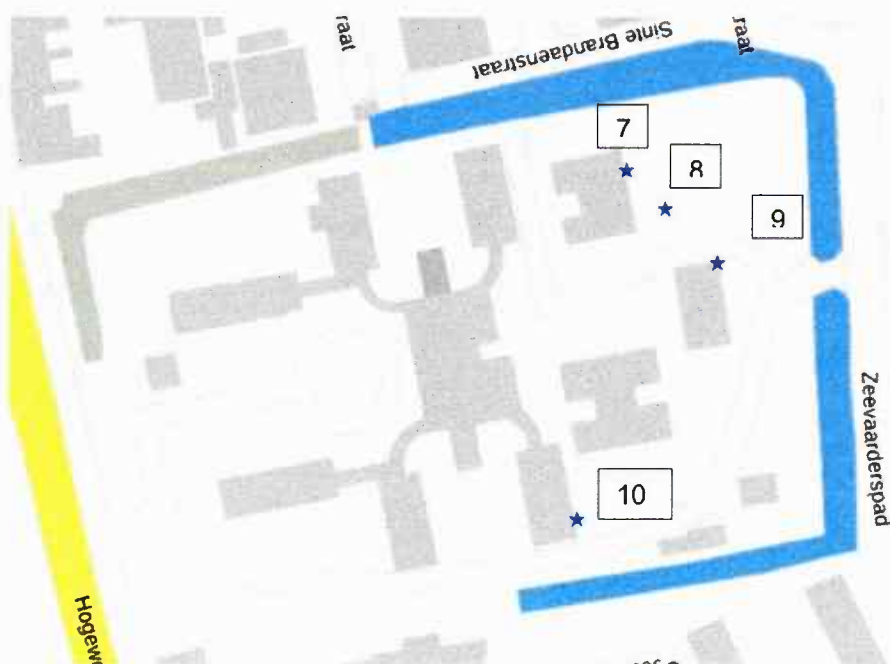
- Huismus roepend
- Huismus foeragerend
- Huismusnest



VMH
Huismus, 2020

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis Zomerverblijfplaatsen

- Legenda
- Overvliegend/foerageren
 - ▲ Kraam-/winterverblijf
 - ★ Zomer-/paarverblijfplaats
 - Foerageergebied
 - Vliegroute
 - Gew. dwergvleermuis
 - Ruige dwergvleermuis
 - Rosse vleermuis
 - Laatvlieger



VMH
Vleermuis, 2020

Paarverblijfplaatsen



1. Tussen de onderzijde van het dak en de bovenkant van de muur is een horizontale spleet van ongeveer 2cm, hier vloog een gewone dwergvleermuis in.
2. Een gewone dwergvleermuis die in een opening onder de dakrand kroop.
3. Een gewone dwergvleermuis die in een opening onder de dakrand kroop.
4. Een ruige dwergvleermuis die onder de nokpan invloog.
5. Een gewone dwergvleermuis die in een opening onder de dakrand kroop.
6. Een ruige dwergvleermuis die onder de nokpan aanwezig was.
7. Een gewone dwergvleermuis die de nokpan aantikte en uiteindelijk invloog onder de nokpan.
8. Gewone dwergvleermuis die zwermend bij een boom werd aangetroffen, er is geen invliegen waargenomen, deze boom blijft staan.
9. Tussen de onderzijde van het dak en de bovenkant van de muur is een horizontale spleet van ongeveer 3cm, hier vloog een gewone dwergvleermuis in. Later werd hier een gierzwaluwnest gevonden en was de vleermuis verdwenen.
10. Deze verblijfplaats is letterlijk een gat in de muur waar een vleermuis uit kwam vliegen. Deze gaten leiden niet naar een achterliggende ruimte of spouwmuur.

(bron: "Soortgericht onderzoek Vleermuis, huismus en gierzwaluw Voormalig Militair Hospitaal Amersfoort" van 8 november 2021)

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

Ongeschikt maken van het plangebied

"Het is onmogelijk om de aangetroffen vleermuisverblijfplaatsen ongeschikt te maken door tocht in spouwmuren te realiseren aangezien er geen spouwmuren zijn. Aangezien de vleermuizen achter nokpannen of in ondiepe scheuren/gaten in de muren en achter betimmering zitten, is de enige mogelijkheid om te voorkomen dat vleermuizen verwond of gedood worden bij de werkzaamheden het inzetten van ecologische begeleiding. Voorafgaand aan het verwijderen van de betimmering of nokpannen wordt met een endoscoop gezocht naar vleermuizen. Vervolgens worden de pannen/houten betimmering voorzichtig verwijderd in aanwezigheid van de ecooloog. Indien er vleermuizen aangetroffen worden, dan worden deze op een veilige plek in een boom gezet zodat zij zelf weg kunnen vliegen en een alternatieve locatie op gaan zoeken (mogelijk ook in de geplaatste tijdelijke kasten).

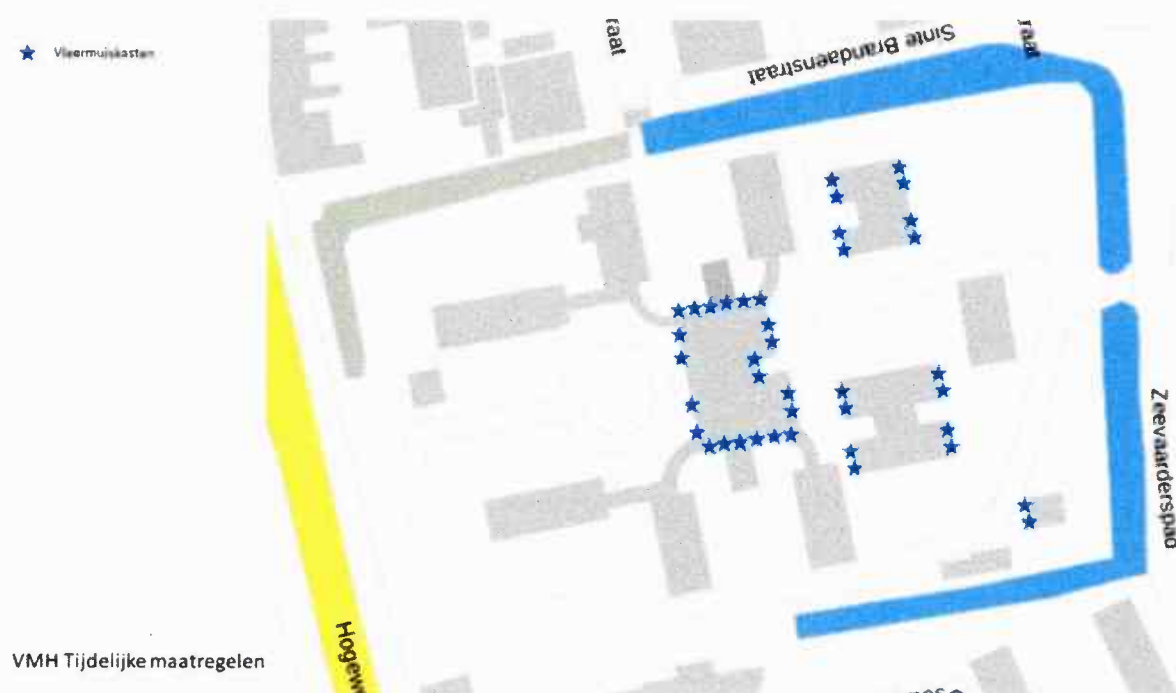
Nadat de vleermuisverblijven ongeschikt zijn gemaakt en door een ecooloog vastgesteld is dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn worden de verblijfplaatsen gedicht en kan met de werkzaamheden begonnen worden."

Tijdelijke compensatie

"Tevens worden er vleermuiskasten (40 stuks) die geschikt zijn als paar- en zomerverblijf voor gewone en ruige dwergvleermuizen geplaatst.

(...)

De 40 vleermuiskasten van het type VK PL 01 zijn eind 2020 geplaatst, dit zijn kasten die tijdelijk aan een gevel gehangen worden. In Bijlage 9.3 zijn de exacte locaties van de huismuskasten en de vleermuiskasten weergegeven."



Permanente compensatie

"Tijdens de renovatie worden permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen gerealiseerd. Daarbij worden de huidige locaties zo veel mogelijk gehandhaafd en als voorbeelden gebruikt. Ook bij de inbouw van nestgelegenheden en vleermuisverblijven en de inrichting van de directe omgeving worden de richtlijnen uit de relevante kennisdocumenten gevolgd.

Zoals eerder aangegeven is het nog niet duidelijk hoe de uiteindelijke herinrichting van het plangebied uit gaat zien. De huidige monumentale gebouwen worden eerst voorzien van een goed dak en intern verbouwd. Daarnaast wordt in een later stadium op twee locaties in het plangebied nieuwbouw gerealiseerd. Aangezien het niet is toegestaan om in de muren van de monumentale panden permanente verblijfplaatsen voor fauna te plaatsen moeten we voornamelijk kijken naar mogelijkheden in de nieuwbouw en kasten die op palen gerealiseerd kunnen worden. Enerzijds kan daarbij gedacht worden aan het inmetelen van nestkasten voor huismussen en gierzwaluwen (bonus), maar anderzijds ook aan het realiseren van open stootvoegen en een toegankelijke spouwmuur of andere ruimtes die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen (boeiboorden, betimmering en dakranden).

Bij de realisatie van de permanente mitigerende maatregelen zal overleg gevoerd worden met het bevoegde gezag."

(bron: "Soortgericht onderzoek Vleermuis, huismus en gierzwaluw Voormalig Militair Hospitaal Amersfoort" van 8 november 2021)